

Wrocław, 10 stycznia 2016 roku

WK.WR.40.45.2016.323.J

**Pan
Andrzej Kukula
Dyrektor Niemczańskiego Ośrodka Kultury**

**Rynek 32
58-230 Niemcza**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561) przeprowadziła w okresie od 16 listopada do 7 grudnia 2016 r., kontrolę gospodarki finansowej Niemczańskiego Ośrodka Kultury w Niemczu.

Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli a także ustalenia kontroli przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 7 grudnia 2016 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Kontrola wykazała liczne nieprawidłowości w zakresie prowadzenia księgowości Ośrodka Kultury w latach 2013-2016. Funkcjonujący w jednostce system kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm., obecnie obowiązujący: Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.), w szczególności w zakresie ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, delegowania uprawnień oraz zarządzania ryzykiem, nie zapewnił realizacji celów i zadań jednostki w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej kontroli zarządczej, zgodnie z art. 69 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych należy do obowiązków Kierownika jednostki. Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości

W latach 2013 i 2015 prowadzono w jednostce ewidencję na koncie 131 „Rachunek pomocniczy”, które nie zostało wprowadzone do Zakładowego Planu Kont. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm., oraz Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.) jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące (...) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: (...) zakładowego planu kont, ustalającego przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń (...), wykazu ksiąg rachunkowych. Kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje przedmiotową dokumentację.

Objęte kontrolą dowody księgowe w 2 przypadkach nie były oznaczone numerem identyfikacyjnym. W 3 przypadkach dowody księgowe (faktury) oraz 100% dowodów bankowych nie zawierały stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) ani podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Ponadto dowody księgowe nie posiadały potwierdzenia sprawdzenia pod względem formalnym i rachunkowym w 9 przypadkach oraz pod względem merytorycznym w 4 przypadkach. Powyższe było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 1 i 6 powołanej ustawy o rachunkowości.

W 12 przypadkach polecenia wyjazdu służbowego przedkładane były do rozliczenia z naruszeniem § 5 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. poz. 167), stosownie do którego pracownik dokonuje rozliczenia kosztów podróży krajowej lub podróży zagranicznej nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia tej podróży. Opóźnienia wynosiły od 1 do 305 dni.

W 2 przypadkach z 2013 r. i 4 przypadkach z 2015 r. w poleceniach wyjazdu służbowego pracodawca nie określił środka transportu, którym delegowany winien odbywać podróż służbową, co było niezgodne z § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej, stosownie do którego środek transportu właściwy do odbycia podróży krajowej lub podróży zagranicznej, a także jego rodzaj i klasę, określa pracodawca.

W 6 przypadkach pracownikom, zostały wypłacone zaliczki, pomimo, że nie wypełnili wniosku o zaliczkę, w 100% wypełnionych wniosków o zaliczkę nie wskazano terminu rozliczenia zaliczki, w 3 przypadkach zaliczki jednorazowe rozliczone zostały z przekroczeniem terminów wynikających z „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów” (przekroczenia wyniosły od 4 do 17 dni), a w 1 przypadku we wniosku o zaliczkę nie wskazano osoby wnioskującej o wypłatę zaliczki oraz celu na jaki została pobrana. Powyższe było niezgodne z zapisami obowiązującej „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów”.

Do rozliczenia zaliczki z dnia 17 grudnia 2014 r. na kwotę 3.000 zł przyjęto rachunek na kwotę 2.280 zł za wykonanie umowy zlecenia nr 32/14, a do rozliczenia zaliczki z dnia 13.03.2015r. na kwotę 2.000 zł przyjęto rachunek na kwotę 1.400 zł za wykonanie umowy zlecenia nr 7/15, pomimo braku pisemnego potwierdzenia przez zleceniobiorcę odbioru gotówki. Z art. 21 ust. 1 pkt 5 powołanej ustawy o rachunkowości, wynika, że dowód księgowy powinien zawierać co najmniej podpis osoby, której wydano składniki aktywów.

W zestawieniu wydatków do rozliczenia zaliczki z dnia 12 marca 2014 r. na kwotę 1.000 zł, wykazano poniesione koszty w kwocie 71,40 zł pomimo, że do rozliczenia nie załączono dokumentów źródłowych potwierdzających poniesienie wydatków. Stosownie do art. 20 ust. 2 powołanej ustawy

o rachunkowości: „Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej "dowodami źródłowymi"”.

Od miesiąca kwietnia 2015 r. do rozliczania zaliczek wypłacanych pracownikom nie stosowano druku „Rozliczenie zaliczki”, pomimo że w obowiązującej w jednostce „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów” zapisano, że służy on do udokumentowania rozliczenia pracownika z pobranej zaliczki, na podstawie którego główny księgowy dokonuje rozliczenia pracownika z pobranej zaliczki. Dokument sporządza pracownik który pobrał zaliczkę, wypełnia formularz specyfikując wszystkie opłacone z zaliczki lub własnych środków dowody źródłowe (rachunki, faktury).

W zakresie wykonania planu finansowego

Nie dotrzymano terminów płatności zobowiązań, wynikających z faktur VAT i rachunków za dostawy i usługi (38 przypadków w 2014 r.). Opóźnienia w zapłacie wyniosły od 1 do 131 dni, co skutkowało zapłatą odsetek karnych w 2014 r. w kwocie 22,14 zł. Natomiast składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy odprowadzono do ZUS w kwotach niższych niż wynikające z deklaracji: za czerwiec 2014 r. o kwotę 26,73 zł, sierpień 2014 r. o kwotę 95,34 zł, wrzesień 2014 r. o kwotę 29,69 zł, listopad 2014 r. o kwotę 11,61 zł, grudzień 2014 r. o kwotę 303,94 zł. Powyższe kwoty przekazano na rachunek ZUS w dniu 15 stycznia 2015 r. Stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 powołanej ustawy o finansach publicznych, wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W zakresie mienia instytucji kultury

Ewidencja szczegółowa środków trwałych prowadzona w księdze środków trwałych nie zawierała danych dot. klasyfikacji środków trwałych, wbrew przepisom rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz.U. z 2010 r. Nr 242, poz. 1622), a błędne zapisy w ewidencji nie były korygowane w sposób określony w art. 25 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości.

Wartość środków trwałych wg stanu na 31.12.2013 r. i 31.12.2014 r. ujęta w księdze środków trwałych (ewidencja szczegółowa) była niezgodna z saldem konta 011 „Środki Trwałe” (saldo konta 011 było niższe o 2.600 zł na 31.12.2013 r. i wyższe o 3.400 zł na 31.12.2014 r.). Wartość pozostałych środków trwałych, wynikająca z ewidencji szczegółowej była niezgodna z saldem konta 013 „Pozostałe środki trwałe” (saldo konta 013 było niższe o 4.573,36 zł). Powyższe naruszało art. 16 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym, konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg (...) uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Nie prowadzono w jednostce ewidencji szczegółowej wartości niematerialnych i prawnych, co było niezgodne z obowiązującym Zakładowym Planem Kont, stosownie do którego ewidencja

szczegółowa prowadzona do konta 020 umożliwi należyte obliczanie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych, podział według ich tytułów i osób odpowiedzialnych. Obowiązek prowadzenia ksiąg pomocniczych wynika także z art. 17 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości, który stanowi, że konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla (...) wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych.

Na koniec 2015 r. zinventaryzowano wartości niematerialne i prawne o wartości 1.583,38 zł (metodą spisu z natury), a według danych z ksiąg rachunkowych wartość niematerialne i prawne wykazywały stan 5.398,64 zł. Tymczasem z art. 26 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy o rachunkowości wynika, że: „Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inventaryzację: (...), środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników”.

Za zaistniałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Dyrektor Niemezańskiego Ośrodka Kultury na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust 5 powołanej ustawy o rachunkowości oraz główny księgowy na podstawie art. 54 ust.1 powołanej ustawy o finansach publicznych: do 31 marca 2015 r. pani Henryka Pietrzak, od 1 kwietnia do 30 maja 2015 r. pani Sylwia Tomczuk, od 5 czerwca do 10 października 2015 r. pani Marta Brzuszkiewicz, od 13 października 2015 r. pani Agnieszka Kwiecińska.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Panu Dyrektorowi Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), w szczególności w zakresie:
  - a) dokonywania aktualizacji zasad (polityki) rachunkowości, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy,
  - b) uzgadniania zapisów i sald kont ksiąg pomocniczych z saldami i zapisami na kontach księgi

- głównej, stosownie do art. 16 ust 1 ustawy,
- c) dokonywania zapisów w księgach rachunkowych na podstawie dowodów źródłowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, stosownie do art. 20 ust. 2 ustawy,
  - d) zamieszczania na dowodach księgowych wszystkich niezbędnych informacji określonych w art. 21 ust. 1 ustawy,
  - e) korygowania błędnych zapisów w sposób określony w art. 25 ust.1 ustawy,
  - f) prowadzenia wszystkich kont ksiąg pomocniczych wymaganych art. 17 ust. 1 ustawy,
  - g) przeprowadzanie inwentaryzacji zgodnie z postanowieniami art. 26 ust. 1 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.), w szczególności w zakresie:
    - a) realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy oraz zapewnienia zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, stosownie do art. 68 ust. 1 i 2 w związku z art. 69 ust 1 ustawy,
    - b) dokonywania wydatków publicznych w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy.
  3. Przestrzeganie zapisów obowiązującej w jednostce „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych”, w szczególności w zakresie dokonywania wypłaty zaliczek i ich rozliczania na zasadach określonych w instrukcji.
  4. Przestrzeganie przepisów Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. poz. 167), w szczególności w zakresie:
    - a) określania w poleceniach wyjazdu służbowego środka transportu, którym delegowany winien odbywać podróż służbową, stosownie do § 3 ust. 1 rozporządzenia,
    - b) terminowego rozliczania kosztów podróży służbowej, stosownie do § 5 rozporządzenia.
  5. Stosowanie Klasyfikacji Środków Trwałych wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1864).

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia

może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Grzegorz Kosowski

Burmistrz Miasta i Gminy Niemcza